ПОГОДЖУЮ
Проректор з навчальної роботи

Людмила ЛУЗАН
12.12.2022

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»
Любов ПОКРОЄВА
13.12.2022

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
підвищення кваліфікації за темою

«Професійний стандарт учителя: загальні та професійні компетентності вчителя початкових класів Нової української школи»
«Teacher's professional standard: general and professional competencies of primary school teachers in New Ukrainian school»

Розроблено проєктною групою (науково-педагогічні працівники КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти») у складі:

Гезей О.М., *ст. викладач кафедри методики дошкільної та початкової освіти*

Коченгіна М.В.,*завідувач кафедри методики дошкільної та початкової освіти, доцент секції розвивального навчання к.пед.н.*

СХВАЛЕНО

Протокол засідання
кафедри методики дошкільної
та початкової освіти
06.12.2022 № 6

1.1. Загальні положення. Освітня програма підвищення кваліфікації за темою «Професійний стандарт учителя: загальні та професійні компетентності вчителя початкових класів Нової української школи» є складовою Комплексної програми підвищення кваліфікації учителів початкових класів і вихователів груп подовженого дня. Цільова аудиторія освітньої програми – педагоги, які вже здобули теоретичну підготовку щодо актуальності й особливостей компетентнісного підходу в світлі ідей Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа», мають певний досвід здійснення компетентнісно зорієнтованого навчання.

1.2. Актуальність. Освітню програму курсів підвищення кваліфікації вчителів початкових класів за темою «Професійний стандарт учителя: загальні та професійні компетентності вчителя початкових класів» (30 год) розроблено для розвитку загальних та професійних компетентностей педагогів відповідно до положень «Професійного стандарту «Вчитель початкових класів ЗЗСО», «Вчитель ЗЗСО», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)», необхідних для опанування новітніми практиками, технологіями, методиками, формами, методами професійної діяльності на засадах інноваційних освітніх підходів, організації та здійснення освітнього процесу в умовах тривалого дистанційного навчання, зумовленого воєнним станом в Україні, а також задля для усунення розбіжності між самовизначенням педагога та зовнішньою оцінкою його професійних якостей, якісного проходження атестації, сертифікації учителів початкових, продуктивної участі у професійних конкурсах.

Освітня програма спрямована реалізацію пріоритетних напрями освітньої діяльності:

- організація освітнього процесу в умовах дистанційної форми навчання;
- підвищення результатів навчання учнів 1-4 класів засобами компетентнісно орієнтованого навчання;
- посилення національно-патріотичного виховання;
- посилення заходів безпеки життєдіяльності;
- психологічний супровід освітнього процесу в умовах воєнного часу.

Освітню програму курсів підвищення кваліфікації за темою «Професійний стандарт учителя: загальні та професійні компетентності вчителя початкових класів» для вчителів початкових класів спрямовано на розв’язання зазначених

вище завдань, що відбито в тематиці навчальних занять і розподілі годин за навчальними модулями.

1.3. Метою освітньої програми є актуалізація положень професійного стандарту вчителя та створення умов для вдосконалення загальних (культурної та лідерської) і професійних (предметно-методичної, психологічної, інклюзивної, організаційної, інноваційної) компетентностей вчителів початкових класів, необхідних для якісної реалізації пріоритетних напрями освітньої діяльності початкової школи.

Виходячи з мети, **завданнями** підвищення кваліфікації вчителів початкових класів:

- **задоволення фахових потреб** педагогів у поглибленні теоретичних знань щодо

- основних положень професійного стандарту учителя початкових класів;
- компетентнісного підходу в освіті та персоналізованого навчання в початковій школі;
- особливостей упровадження Концепції НУШ;
- організації безпечного та здорового освітнього середовища ЗЗСО;
- оцінювально-аналітичної діяльності вчителя початкових класів;
- психолого-педагогічного супроводу освітнього процесу;
- освітніх можливостей цифрових технологій;

- **удосконалення професійних умінь** щодо

- проєктування уроку на засадах діяльнісного підходу в дистанційному та змішаному форматах;
- сучасних тенденцій навчання молодших школярів української мови, математики, курсу «Я досліджую світ»;
- навчання учнів з особливими освітніми потребами;
- здійснення формувального оцінювання;
- надання психологічної допомоги дітям, які опинилися в кризових ситуаціях;

- **мотивування педагогів** до професійного розвитку, упровадження інновацій.

1.4. Форма навчання – дистанційна.

1.5. Структура освітньої програми. Освітня програма містить п’ять модулів:

Модуль 1. Сучасні нормативні вимоги до організації освітньої діяльності,

Модуль 2. Концептуальні засади оновлення змісту освітньої діяльності,

Модуль 3. Сучасні підходи до організації освітнього процесу,

Модуль 4. Психолого-педагогічний супровід освітнього процесу,

Модуль 5. Організаційно-діагностичний».

1.6. Очікувані результати.

МОДУЛЬ 1. Сучасні нормативні вимоги до організації освітньої діяльності

Очікувані результати охоплюють

Знання й розуміння:

- актуальних чинних нормативних документів, які визначають пріоритетні напрями освітнього процесу;
- ролі сучасних цифрових технологій в освітньому процесі початкової школи, у діяльності вчителя початкових класів.

Уміння:

- прогнозувати впровадження актуальних векторів освітнього процесу в поточному році;
- організовувати здоров'язбережувальне освітнє середовище підчас навчання в дистанційному та змішаному форматах.

Диспозиції (цінності, ставлення):

- розуміння основних теоретичних і практичних аспектів професійного стандарту вчителя;
- виявлення поваги й здатності до вираження національної культурної ідентичності;

МОДУЛЬ 2. Концептуальні засади оновлення змісту освітньої діяльності

Очікувані результати охоплюють

Знання й розуміння:

- значення професійного стандарту вчителя для особистісного розвитку кожного педагога та підвищення якості освіти;
- особливості результатів, тенденцій, перспектив упровадження Концепції НУШ у початковій освіті;
- особливостей компетентнісного підходу та персоналізованого навчання молодших школярів.

Уміння:

- моделювати зміст навчання відповідно до очікуваних результатів;
- забезпечувати здобуття учнями освіти державною мовою;
- використовувати цифрові технології для покращення якості освітнього процесу.

Диспозиції (цінності, ставлення):

- усвідомлення необхідності професійної мобільності й гнучкості;
- розвиток здатності планувати освітній процес відповідно до сучасних реалій;
- розуміння важливості підвищення рівня власної інформаційно-цифрової компетентності.

МОДУЛЬ 3. Сучасні підходи до організації освітнього процесу

Очікувані результати охоплюють

Знання й розуміння:

- особливостей загальних та професійних компетентностей учителя початкових класів щодо використання ефективних освітніх технологій і стратегій навчання української мови, математики, курсу «Я досліджую світ».

Уміння:

- застосовувати сучасні ефективні підходи, освітні технології та стратегії;
- формувати навички, спільні для всіх ключових компетентностей;
- реалізувати сучасні підходи до розвитку умінь працювати з текстами на різних уроках у початкових класах та організації позакласного читання в початковій школі.

Диспозиції (цінності, ставлення):

- розуміння необхідності власного професійного розвитку («навчання впродовж життя»);
- позитивне ставлення до самостійної розробки дидактичних матеріалів (паперових та цифрових) з урахуванням індивідуальних особливостей учнів конкретного класу відповідно до опису трудових функцій та професійних компетентностей учителя початкових класів
- усвідомлення нових власних освітніх потреб.

МОДУЛЬ 4. Психолого-педагогічний супровід освітнього процесу

Очікувані результати охоплюють

Знання й розуміння:

- складників психологічної професійної компетентності вчителя початкових класів;
- значення психологічної фахової підготовки вчителя для створення психологічно безпечного освітнього середовища для молодших школярів і забезпечення якості освітнього процесу;
- умов якісної інклюзивної освіти в сучасних реаліях;
- ефективних способів оцінювання результатів навчальної діяльності молодших школярів в умовах змішаного навчання.

Уміння:

- створювати психологічно комфортне й безпечне освітнє середовище для учнів класу, ураховувати вікові та індивідуальні особливості дітей молодшого шкільного віку;
- брати участь у створенні умов для реалізації якісної інклюзивної освіти в своєму класі;
- надавати посильну психосоціальну підтримку учням у кризових умовах/ситуаціях;
- здійснювати оцінювання навчальних досягнень учнів на засадах компетентнісного підходу.

Диспозиції (цінності, ставлення):

- поглиблене усвідомлення важливості дитиноцентризму в освіті;
- розвиток емпатії.

1.7. Перелік компетентностей, що може набути та/або розвинути слухач/слухачка курсів підвищення кваліфікації за умови успішного засвоєння програми.

1) А1 (мовно-комунікативна): здатність забезпечувати навчання державною мовою, формувати і розвивати мовно-комунікативні навички учнів.

2) А2 (предметно-методична): здатність моделювати зміст навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання, формувати та розвивати в учнів вміння, спільні для всіх ключових компетентностей, добирати й використовувати сучасні та ефективні методики і технології для забезпечення якісного навчання та здійснення формувального і підсумкового оцінювання результатів навчання учнів.

3**) Б1 (психологічна):** здатність використовувати сучасні методики та технології створення позитивного психологічного клімату; розвитку уваги, саморегуляції, подолання стресу, керування емоціями; виявляти і підтримувати здібності, інтереси, реальні навчальні можливості учнів.

КУРИКУЛУМ

за освітньою програмою за темою
«Професійний стандарт учителя: загальні та професійні компетентності вчителя початкових класів»

№ з/п	Назва модуля	К-ть годин
1.	Сучасні нормативні вимоги до організації освітньої діяльності	4
2.	Концептуальні засади оновлення змісту освітньої діяльності	6
3.	Сучасні підходи до організації освітнього процесу	12
4.	Психолого-педагогічний супровід освітнього процесу	4
5.	Організційно-діагностичний	4
	Разом за модулями (годин/кредитів)	**30 год/1 кредит**

Курикулум є основою для складання навчально-тематичного плану, робочої навчальної програми / РНТП / розкладу навчальних занять, що оприлюднюються на сайті КВНЗ «Харківської академії неперервної освіти».

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

за освітньою програмою з теми
«Професійний стандарт учителя: загальні та професійні компетентності вчителя початкових класів»

Назва модуля *(інваріантна складова)*	**№ теми**	**Назви тем** *(варіативна складова)*	**Умовні позначення компетентностей, що розвиваю-ться**	**Усього годин**
І. Сучасні нормативні вимоги до організації освітньої діяльності	**1.1**	Професійний стандарт учителя початкових класів. Загальні та професійні компетентності	ЗК.01 – ЗК.05	1
	1.2	Оцінювально-аналітична професійна компетентність учителя. Навчальні втрати: результати досліджень, вектори відновлення	Г3	1
	1.3	Інноваційні тенденції в початковій школі	Д1	1
	1.4	Організація безпечного та здорового освітнього середовища ЗЗСО	Б1.1, В2	1
	1.5	Здатність до навчання впродовж життя як професійна компетентність учителя. Прогностична компетентність	Г1, Д2	2
	1.6	Нормативно-правове забезпечення функціонування освіти України в умовах реформування	ЗК.01	2
			Разом годин на модуль	**2**
ІІ. Концептуальні засади оновлення змісту освітньої діяльності	**2.1**	Компетентнісний підхід в освіті. Персоналізоване навчання в початковій школі	А2, Б3, Д1	2
	2.2	Особливості впровадження Концепції НУШ у початковій освіті: результати, тенденції, перспективи	А1, А2, Д2, Д3	2
	2.3	Шляхи підвищення мовно-комунікативної компетентності вчителя початкових класів відповідно до професійного стандарту	А1	2
	2.4	Здатність учителя формувати і розвивати ключову компетентність «вільне олодіння державною мовою» як складову формування національної ідентичності	А1	2

	2.5	Здоров'язбережувальна компетентність у контексті професійного стандарту вчителя	В2.2; В2.3; В2.4; В2.5	2
	2.6	Цифрові освітні ресурси. Використання цифрових технологій та сервісів у практиці роботи вчителя початкових класів	А3	2
	2.7	Безпечне освітнє інформаційне середовище молодшого школяра	А3, Б1.1, В2	2
	2.8	Превентивне виховання: профілактика негативних проявів у поведінці молодших школярів	Б3	2
	2.9	Ефективні методики і технології навчання, виховання і розвитку учнів відповідно до Державного стандарту початкової освіти	А2, Б1.1	2
	2.10	Упровадження інтегрованого навчання в контексті Концепції НУШ	А2.3	2
	2.11	Національно-патріотичне виховання і формування громадянської позиції в учнів 1-4 класів	ЗК.03	2
	Разом годин на модуль			**8**
ІІІ. Сучасні підходи до організації освітнього процесу	**3.1**	Організаційна компетентність педагога. Особливості дистанційного уроку: створення позитивної мотивації, види активностей та види навчальної діяльності учнів	А2	2
	3.2	Предметно-методична компетентність учителя початкових класів. Формування вільного володіння державною мовою молодших школярів на уроках та в позаурочному просторі в сучасних умовах	А1.4, А2	2
	3.3	Рефлексивна компетентність учителя. Засоби дослідження індивідуального мовлення та мовних явищ на уроках української мови	А1.4, А2	2
	3.4	Предметно-методична компетентність учителя початкових класів. Сучасна трансформація уроків позакласного читання в початковій школі	А1.4, А2, А3.1	2
	3.5	Предметно-методична компетентність учителя початкових класів. Особливості формування математичної компетентності молодших школярів у дистанційному та змішаному форматі навчання	А2, Б1.1	2

	3.6	Розвиток продуктивного мислення молодших школярів на уроках математики	А2.4, А2.5, Б1.1	2
	3.7	Особливості формування вмінь працювати з текстами на цифрових носіях	А2	2
	3.8	Сучасні підходи до формування екологічної компетентності молодших школярів	А2	2
	3.9	Багатофункціональність використання LEGO в освітньому процесі початкової школи	А2, Б2.2, Б3.1	2
	Разом годин на модуль			**12**
IV. Психолого-педагогічний супровід освітнього процесу	**4.1**	Умови створення позитивного психологічного клімату для молодших школярів у період воєнного часу. Особливості інклюзивного навчання	Б1, Б2, В1	2
	4.2	Психологічна компетентність педагога – передумова високого рівня професіоналізму	Б1	2
	4.3	Інклюзивна компетентність. Особливості інклюзивного навчання в сучасних умовах	Б3.3, В1.1	2
	4.4	Формування психологічної резильєнтності в дітей молодшого шкільного віку під час військових дій та збройних конфліктів	Б1.1, В1.3	2
	4.5	Психологічний супровід освітнього процесу у 1 – 4 класах в умовах воєнного часу	Б1.1	2
	4.6	Оцінювально-аналітична компетентність учителя початкових класів: ефективні способи формувального та підсумкового оцінювання	А2.6, Г3	2
	Разом годин на модуль			**4**
V. Організаційно-діагностичний	**5.1**	Настановне заняття. Вхідне діагностування		2
	5.2	Підсумкове тестування		2
	Разом годин на модуль			**4**
Усього (годин/кредитів):				**30/ 1 кредит**